

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.21.127

**Inventaris van het archief van W.A.
Ockerse [levensjaren 1760-1826],
1796-1798**

J.H. Kompagnie

Nationaal Archief, Den Haag 1983

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Inhoud.....	9
Verantwoording van de bewerking.....	9
Verwant materiaal.....	10
Beschikbaarheid van kopieën.....	10
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
Stukken betreffende zijn lidmaatschap van staatkundige instellingen.....	11
1. Nationale Vergadering en Constituerende Vergadering.....	11
2. Commissie tot het ontwerpen van een Plan van Constitutie.....	11
3. Subcommissie-Konijnenburg.....	12
4. Vertegenwoordigend Lichaam.....	14
Diverse stukken.....	16

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 221 W.A. Ockerse

Archiefbloknummer:

C25100

Omvang:

40 inventarisnummer(s); 0,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale, geschreven, en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Willem Anthonie Ockerse (1760-1826)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De patriottengezinde W.A. Ockerse werkte als predikant in Wijk bij Duurstede, waarna hij zich vestigde te Amsterdam. Hij werd een radicaal lid van de Tweede nationale Vergadering en, daarna, de Tweede Constituerende Vergadering. Vervolgens was hij nog actief als effectenhandelaar, tijdschriftredacteur, filantroop en wederom predikant. Tevens was hij literator. Het archief bestaat alleen uit papieren die voortvloeien uit zijn bezigheden als representant in de Nationale en Constituerende Vergadering en enkele hieruit ontstane commissies en in het Vertegenwoordigend Lichaam.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 221 W.A. Ockerse, nummer toegang 2.21.127, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Ockerse, 2.21.127, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Willem Anthonie Ockerse werd op 16 april 1760 in Vianen geboren als zoon van notaris Rudolphus Ockerse (1730-1807) en Alida Joorman (1731-1822). Op 16-jarige leeftijd ging hij in Utrecht theologie studeren.

Reeds in zijn studententijd vertoefde hij veel in literaire kringen en was bevriend met o.a. Jacobus Bellamy. Na in 1781 het proponentsexamen met succes te hebben afgelegd werd hij in 1782 predikant in Baarn. Twee jaar later ging hij het ambt van predikant in Wijk bij Duurstede bekleden. Op 17 april 1787 huwde hij met Alida Baudina Titia Bruyn, dochter van de Wijkse burgemeester. Zij kregen vier kinderen, één (jonggestorven) zoon en drie dochters, die ongehuwd zijn gebleven. Door zowel zijn bemoeienis met de politiek - hij schreef twee oproerwekkende pamfletten - als een minder goede gezondheid leidde een in 1795 begonnen ontslagprocedure twee jaar later tot zijn definitieve ontslag als predikant in Wijk bij Duurstede.

Ockerse vestigde zich vervolgens in Amsterdam waar hij aanvankelijk werkte aan het laatste deel van zijn "Ontwerp tot eene algemeene Characterkunde" waarvan hij reeds eerder twee delen had voltooid. Ondanks zijn patriottische gezindheid publiceerde hij in 1797 geen politieke geschriften.

In september 1797 werd hij lid van de tweede Nationale Vergadering, waaruit ook zijn werkzaamheden voortvloeiden ten behoeve van de tweede Commissie voor het ontwerpen van een Plan tot Constitutie en de weer hieruit ontstane subcommissie-Konijnenburg.

Ockerse ontplooiëde zich tot een radicaal lid van de Nationale Vergadering, die tijdens de vele bijeenkomsten van de Vergadering zijn redenaarstalent ten volle kon ontplooiën. Na de staatsgreep van 22 januari 1798 was hij ook lid van de Constituerende Vergadering en de Constitutiecommissie en maakte hij zelfs nog gedurende korte tijd deel uit van het Vertegenwoordigend Lichaam. Bij de tweede staatsgreep werd hij op 12 juni 1798 op het Huis ten Bosch gevangen gezet, maar waarschijnlijk in juli reeds weer vrijgelaten. Daarna trok Ockerse zich uit het politieke leven terug en begon met Willem Cornelis van Vloten een handel in effecten te Amsterdam, die aanvankelijk floreerde maar later zeer slecht liep. Bovendien ontwikkelde hij activiteiten als tijdschriftredacteur en "filantroop".

In 1810 werd Ockerse wederom predikant door het aanvaarden van een beroep, uitgebracht door de hervormde kerk van Limmen (bij Alkmaar). In 1818 noodzaakte zijn gezondheid hem evenwel opnieuw dit ambt neer te leggen en werd hij tot tweede secretaris van de kort daarvoor opgerichte "Maatschappij van Weldadigheid" benoemd. Hij voerde het redacteurschap van "De Star", het tijdschrift van de Maatschappij en was daarnaast zelf nog steeds literair actief. Zo verscheen in 1825 en 1826 te Amsterdam zijn "Vruchten en Resultaten van

een zestigjarig leven" in 3 delen. In 1824 en 1825 woonde hij als afgevaardigde der kerkelijke "Commissie voor de zaken der Protestantse kerken in Oost- en West-Indië" de Algemene Synode der Nederlandse Hervormde kerk bij.

Op 19 januari 1826 overleed Ockerse in Den Haag.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In sommige gevallen behoren archivalia waarschijnlijk niet in zijn archief te berusten maar zijn ze hier omwille van de eenheid van het archief in gelaten. Wel is een fotokopie van het eerste reglement van orde voor de Commissie tot het ontwerpen van een Plan van Constitutie aan het archief van laatstgenoemde commissie toegevoegd.

Pas in 1967 zijn de papieren van Ockerse in het bezit van het Algemeen Rijksarchief gekomen door een schenking van de gemeentearchivaris van Leeuwarden, jhr. drs M.J. van Lennep, die ze in zijn persoonlijk bezit had.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Het persoonlijk archief van Ockerse bestaat alleen uit papieren die voortvloeien uit zijn bezigheden als representant in de Nationale en Constituerende Vergadering en enkele hieruit ontstane commissies en in het Vertegenwoordigend Lichaam.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Weliswaar zijn de archivalia van Ockerse na hun aankomst in het Algemeen Rijksarchief geïnteriseerd maar dat is zo globaal gebeurd (er waren slechts 5 inventarisnummers) dat ze in 1983 om die reden opnieuw zijn geïnteriseerd en toegankelijker gemaakt.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

STUKKEN BETREFFENDE ZIJN LIDMAATSCHAP VAN STAATKUNDIGE INSTELLINGEN

1. NATIONALE VERGADERING EN CONSTITUERENDE VERGADERING

- 1** Klad-notulen over de periode 1 september 1797-29 september 1797 en 24-26 januari 1798. 1 omslag
- 2-5** Ingekomen stukken:
- 2** Brief van A.J. Cuperus betreffende het werk van een commissie (fragment). Maart 1798, 1 stuk
- 3** Brief van Jacob van der Gon, die verklaart uit gezondheidsoverwegingen niet het ambt van drossaard van Bergen op Zoom te kunnen aanvaarden en zich keert tegen Andries Coster, ad-interim drossaard van Bergen op Zoom, die vindt dat Van der Gon vanwege diens afwezigheid op grondvergaderingen niet voor het ambt in aanmerking zou mogen komen. Afschrift (1798), 1 stuk
- 4** Rekest van J.Th. Hanraads te Amsterdam om hem als minderjarige toestemming te verlenen tot het zich vestigen als handelaar in Franse winkelwaren (1798), 1 stuk
- 5** Missives van ingezetenen en municipaliteit van Vianen (en Ameide) waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het heffen van extra belastingen. Afschrift en origineel. December 1797 (-1798), 2 stukken

2. COMMISSIE TOT HET ONTWERPEN VAN EEN PLAN VAN CONSTITUTIE

- 6** Stukken betreffende het ontwerpen van een reglement van orde voor de (tweede) Constitutiecommissie waarmee de representanten Konijnenburg, Wentholt, Sonsbeek, Nolst en Ockerse zijn belast. 1 omslag
Oktober 1797
Bij deze stukken bevindt zich ook het reglement van orde voor de eerste Constitutiecommissie.
- 7** Klad-notulen over de periode 18 september 1797-29 december 1797 en 29 januari 1798. 1 omslag

-
- 8** 'Ontwerp van Staatsregeling voor het Bataafsche Volk'.
Z.d
In manuscript. 1 stuk
- 9-12** Ingekomen stukken:
- 9** Brief van Johannes Goldberg betreffende de financiën.
Oktober 1797, 1 stuk
- 10** Brief van D.J. van Hogendorp, commies-generaal der
convooien en licenten betreffende bepalingen in de
grondwet aangaande convooien en licenten. December
1797, 1 stuk
- 11** Brief van A. Brand, waarin deze zijn diensten aan de
Commissie aanbiedt. Februari 1798, 1 stuk
- 12** Memorie van de commiesen-generaal voor de inning
van de middelen te water tegen de mogelijke
aanstelling van een inspecteur-generaal. Z.d, 1 stuk
- 13** Aantekeningen betreffende de benoeming van C.L. van Beijma tot
lid van de Commissie.
(December 1797) 1 stuk
- 14** Concept-brief van het Comité tot het examineren en doen drukken
der financiële opgaven der respectieve gewesten aan de
Representanten van Overijssel waarin gevraagd wordt om
aanvullende gegevens betreffende de financiële toestand van
Overijssel.
Januari 1798 1 stuk
- 15** Opgaven betreffende de financiële situaties van de provincie
Gelderland, het kwartier van de Veluwe, het kwartier van
Nijmegen, van Zutphen en van de provincie Utrecht.
1796-1798 1 omslag
- 3. SUBCOMMISSIE-KONIJNENBURG**
- 16** Extract uit de notulen van 26 oktober 1797 van de
Constitutiecommissie betreffende de benoeming van een
subcommissie, bestaande uit de representanten Konijnenburg,
Ockerse, Wentholt, Verhoijzen en Focker, die volgens het principe
van de één- en ondeelbaarheid van de Republiek een schets voor
een Plan van Constitutie moet vervaardigen.
Oktober 1797 1 stuk
- 17** Klad-notulen over de periode
31 oktober 1797-4 januari 1798 1 omslag
- 18** Concept-voorstellen.
Z.d 1 omslag

- 19** Concept-rapporten betreffende de "Tweede titel van de drie hoofdmachten in het algemeen".
Z.d
Gedrukt. 1 stuk
- 20-25** Stukken betreffende de instelling van een adviescommissie ten behoeve van de subcommissie-Konijnenburg ter advisering op het gebied der financiën.
1797
- 20** Extract uit de notulen van 30 oktober 1797 van de Constitutiecommissie met verzoek om opgave van namen van financieel-deskundigen; met bijlagen. Oktober 1797, 1 omslag
- 21** Extract uit de notulen van 1 november 1797 van de Constitutiecommissie waarin als mogelijke leden voor de adviescommissie genoemd worden J. Goldberg, B. van Rees, J. Hora Siccama en als reserve G.J. Palthe. November 1797, 1 stuk
- 22** Brief van J. Goldberg waarin deze meedeelt geen zitting in de adviescommissie te willen nemen (met extract notulen 10 november 1797). November 1797, 2 stukken
- 23** Brief van J. Hora Siccama waarin deze meedeelt zijn benoeming als lid van de adviescommissie te aanvaarden. November 1797, 1 stuk
- 24** Brief van G.J. Palthe waarin deze meedeelt zijn benoeming als lid van de adviescommissie te aanvaarden. November 1797, 1 stuk
- 25** Briefwisseling met B. van Rees die na aanvankelijke bedenkingen meedeelt onder voorwaarde toch lid van de adviescommissie te willen worden (met extracten notulen van 13 en 29 november en 8 december 1797). November-december 1797, 4 stukken
- 26** Briefwisseling en aantekeningen over een aantal grondwetsartikelen en hun interpretatie (met extracten notulen november-december 1797 en januari 1798).
November 1797-januari 1798 1 omslag
- 27** Extract uit de notulen van 15 december 1797 van de Constitutiecommissie met de mededeling dat een rapport van de subcommissie in 22-voud gedrukt zal worden; met bijlage.
December 1797 2 stukken
- 28** Extract uit een rapport van de representant Vitringa en anderen met opgave van namen van representanten die zich over de diverse onderdelen van het Plan van Constitutie zullen buigen.
November 1797 1 deel

- 29** Ingekomen 'Plan van Algemene Belasting, opgesteld door n.n. (met extract notulen 10 november 1797). Afschrift.
November 1797 2 stukken
- 30** Missive van het Comité tot de zaken der West-Indische Koloniën en bezittingen van de Bataafsche Republiek in Amerika en op de kust van Guinea betreffende de regeling van het bestuur van de koloniën en de rapporten die hieromtrent reeds zijn uitgebracht.
Januari 1798 1 stuk
- 31** Extract uit een decreet van de Nationale Vergadering van 15 januari 1798 betreffende een toespraak, gehouden door W.A. Ockerse als lid van de subcommissie.
Januari 1798 1 stuk

4. VERTEGENWOORDIGEND LICHAAM

- 32** Extract uit het register der besluiten van 5 mei 1798 van het Uitvoerend Bewind betreffende een erewacht voor de 1e en 2e Kamer van het Wetgevend Lichaam, die onder bevel staat van de beide presidenten der Kamers, Ockerse en Bosch.
Mei 1798 1 stuk
- 33** Missive van een aantal burgers van Rotterdam waarin deze verklaren dat de 1e luitenant Andries Dros te Hoorn, die afkomstig is uit Rotterdam, altijd de patriottische beginselen is toegedaan geweest.
Mei 1798 1 stuk
- 34** Rekesten van het constitutioneel gezelschap "Les amis de la Liberté" en van andere inwoners van Amsterdam, aan het Vertegenwoordigend Lichaam, waarin behalve het betuigen van instemming met de staatsgreep van 22 januari 1798 ook verzocht wordt om de verbanning van de burger Leversan ongedaan te maken (met extract besluiten 1e Kamer 14 mei 1798).
Mei 1798 1 omslag
- 35** Extract uit het register der besluiten van de 1e Kamer van 16 mei 1798 betreffende de eerste bijeenkomst van grondvergaderingen tot het kiezen van nieuwe leden en plaatsvervangers van het Vertegenwoordigend Lichaam, die niet op 29 mei maar op 26 juni 1798 zal plaatsvinden.
Mei 1798 1 stuk
- 36** Missive van het Uitvoerend Bewind aan de 1e Kamer over de indeling van de Republiek in districten en grondvergaderingen, waarvoor een commissie wordt benoemd waarin o.a. W.A. Ockerse

zitting heeft (met extract besluiten 1e Kamer 6 juni 1798).
Juni 1798 2 stukken

37 Missive van de stad Groningen waarin gevraagd wordt om advies
bij het bepalen van maatstaven voor het afgeven van de 'akten
van burgerschap' (met extract besluiten 1e Kamer 8 juni 1798).
Juni 1798 2 stukken

38 Stukken betreffende de uitvoering van de Constitutie.
April-mei 1798 1 omslag

DIVERSE STUKKEN

- 39** Stukken betreffende de "Commiezen van den Lande",
z.d. 1 omslag
- 40** Ingekomen rekest bij de commissie, belast met het onderzoek naar
"Koloniën, Dijk- en Waterwezen" die onder leiding staat van
Konijnenburg, afkomstig van Jacob Doijer uit Zwolle, die adhesie
betuigt met een voorstel van de representant Pompe van
Meerdervoort inzake de directie over de Waterstaat (met extracten
notulen Constitutiecommissie 23 en 29 december 1797).
December 1797 1 omslag